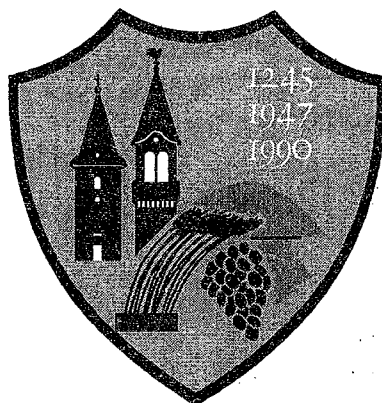

HARKAI HÍRMONDÓ

HARKÁNAK - HARKÁRÓL - HARKÁÉRT

Tisztelt harkai polgárok! Kedves olvasók!

Önkormányzatunk Képviselő-testülete 2003. január 20-i ülésén döntött többek közt arról is, hogy létrehoz egy helyi újságot. Célja az, hogy minden lakásba eljutva tájékoztassuk Önöket településünk életéről. Helyet kap a lapban a falu története, az intézmények sorsa, munkája. Tájékoztatást adunk a Képviselő testület munkájáról, az ott hozott döntésekről. Szeretnénk bemutatni a Harka SE és az Önkéntes Tűzoltó Egyesület munkáját, tevékenységét. A lap kéthavonta jut el Önökhöz. Javaslatokkal, ötleteikkel kérem, hogy segítsék kialakítani az újság arculatát, és azokat a témaköröket, melyről szívesen olvasnának.

Rombai László Polgármester

FEJEZETEK HARKA KRÓNIKÁJÁBÓL

A Harkai Hírmondó főszerkesztője felkért, hogy írjak a rendszeresen megjelenő lapban Harka történetéről. Ezt nagy örömmel teszem, hiszen gyermekkorom óta foglalkozom falunk múltjával, néprajzával. Talán túl elfogult vagyok, túlságosan rajongok Harkáért, képes vagyok a "leg"-ek közé sorolni. De valóban sok egyedülálló, kiemelkedő tény vagy esemény volt a múlt századokban, amire büszkék lehetünk!

Sok-sok órát (hetet, hónapot!) töltöttem a soproni levéltárban, Múzeumban, a harkai Evangélikus Gyülekezet levéltárában, vagy csak mondhatnám egyszerűen kutattam, olvastam. Kérem a Tisztelt Olvasót, ne legyintse, hogy ez unalmas dolog! Ellenkezőleg! De azért, hogy falunk és környékének szépségeit, értékeit meglássuk, nem is kell sehová menni! Álljunk meg boltba sietés közben csak egy pillanatra a katolikus plébánia előtt! Ugye milyen csodálatosan ölelik körül a falut a hegyeink? (Melyek ugyan magasságuk alapján nem is igazi hegyek), az Ezüst-hegy, a 361 méter magas Istenszéke és az oly kedves nevű Nap-hegy!

Vagy a Nyéki utcán felfelé haladva: micsoda méltósággal áll a dombon a Katolikus templom!

Gyönyörű a falunk földrajzi környezete! Értékesek, szépek és mindenekeelőtt nekünk a legkedvesebbek a templomaink!

Kedves Harkai Olvasó! Kedves Régi és Új lakosok! Nem csak mi találjuk ma érdekesnek ezt a vidéket arra, hogy itt éljünk, Harka területén lakjunk!

Már a későbronzkor embere is több ezer évvel ezelőtt itt élt.

Őt talán nem a táj szépsége ragadta meg, hanem a megélhetésre alkalmas terület adottságai.

A XX. század első felében sok régészeti ásatás folyt Harkán. Sok érdekes, értékes leletet találtak a múzeum szakemberei. Volt egy nagyon lelkes harkai gazda is, Reitter Mihály, akit parasztfilozófusként és régészként tartottak számon.

Mit is rejtett a harkai föld?

1909-ben egy vakondtúrásban kelta aranypénzt találtak az Istenszéken, amely a budapesti Nemzeti Múzeumba került. 1929-ben ugyancsak az Istenszéken egy kőbalta került elő, mely a Soproni Múzeumban van.

Találtak vaskohókat, római szarkofágokat, vízvezetéket, római villát ...

Falunk határa természetvédelmi szempontból is kincsesbányák közé sorolható.

Kedves Olvasó! Kérem a lap következő számaiban is tartson velem!

Harisné Payer Ilona Gertrúd

PROLÓGUS

Az elmúlt év októberében jelent meg a "Harkai Hírmondó" névre keresztelt újság első száma. A lap akkori készítői úgy tervezték, hogy havonta szerkesztik és eljuttatják minden harkai család postaládájába.

Sajnos az egyébként tartalmában csak a helyhatósági választásokkal foglalkozó első szám egyben az utolsó is maradt. A Harkai Önkormányzat Kulturális Bizottsága úgy döntött a képviselő testület és a polgármester úr egyetértésével, hogy felkarolja ezt a tájékoztató, a község múltjával-jelenével foglalkozó, közérdekű információkat hordozó lehetőséget. Az újságot minden páros hónapban jelentetjük meg.

Arra törekszünk, hogy ez az újság minden negatív, káros befolyástól mentesen, függetlenül szolgálja a községben élők érdekeit, igényeit. Ehhez azonban átlátható, tiszta szándékú, értékálló, politikát csak a nélkülözhetetlen mennyiségben tartalmazó írásokra van szükség. Elképzeléseinkhez a kedves olvasók is hozzájárulhatnak, hiszen terveink szerint Önöktől is várunk közérdeklődésre számot tartó írásokat, cikkeket, információkat.

Harka újságtörténetéhez hozzátartozik az 1995-ben, a község fennállásának 750. évfordulójára kiadott "Harka-újság", ami rendhagyó módon, eleve csak egy számra volt tervezve.

A Harka Baráti Kör szervezésében a szerkesztési munkákat Gosztola László végezte, akinek néhány, ma is időszerű gondolatát ragadtam ki az első harkai újság sorai közül: "Volt elég küzdelem azokban az időkben, amelyet a "történelem viharai"-nak szoktunk nevezni. De volt küzdeni akarás is, amely képes volt sokszor egészen hihetetlen áldozatokra a lakóhelyért, a szülőföldért. Mi, kései utódok képesek vagyunk-e erre?" "Ez az újság egy döntő alapgondolat alátámasztására, elfogadtatására kíván szolgálni. Szerény eszközeivel arról akar szólni: gyökerekre nekünk is szükségünk van. Példáért nem csak a nagy elődökre, de a közelmúltra is kell tekintenünk."

Megköszönjük és örömmel vesszük a tisztelt olvasók minden jóindulatú kritikáját, használható ötleteit és buzdítjuk Önöket, hogy a hozzánk eljuttatott javaslataikkal, írásaikkal tegyék színesebbé, színvonalasabbá a 2003 februártól induló újság tartalmát, s ezzel együtt településünk közösségi, kulturális életét is.

A Harkai Önkormányzat Képviselő Testülete
Kulturális Bizottsága

Szabó Károly elnök

Dr. Hargitainé Kecskés Éva igazgató:

A MI ISKOLÁNK

Újságunk e rovatában bemutatkoznak községünk intézményei, nonprofit szervezetei, önkéntes csoportjai. Szólnak tagjaikról, mindennapi tevékenységükről, eredményeiről, felhívják a figyelmünket azokra a tagjaikra, akik hozzájárultak községünk jó hírnevének öregbítéséhez, tájékoztatják olvasóinkat a jövőre vonatkozó elképzeléseikről.

A község iskolája gazdag történelmi múlttal rendelkezik. Oktatásának története egészen a XVI. századra nyúlik vissza. A történelmi változásokhoz mindig alkalmazkodva az iskola folyamatosan fejlődött, átalakult. A nevelő munka minősége soha nem került veszélybe. Jelenleg a 97 tanulót 15 pedagógus tanítja kis létszámú osztályokban. Pedagógusaink neve és az oktatott tantárgya:

Ambrózy Mariann (ig. helyettes):	alsó tagozatos tantárgyak
Bajzik János	földrajz, testnevelés
Balla Gáborné	alsó tagozatos tantárgyak
Biczó Tamás	történelem
Gátas Ferenc	német nyelv és informatika
Eőriné András Anna	matematika
Gál Éva	fizika, angol nyelv
Gosztola Erna	magyar nyelv- és irodalom, történelem
Dr. Hargitainé Kecskés Éva	napközis nevelő
Haris Vincéné	nemzetiségi német nyelv- és irodalom, hon- és népism.
Horváth Hajnalka	magyar nyelv- és irodalom, könyvtár
Horváth Ildikó	alsó tagozatos tantárgyak
Polán Zsuzsanna	alsó tagozatos tantárgyak
Rázó Józsefné (nyugdíjas)	ének, rajz, technika, életvitel, hon- és népism.
Szántó Zoltánné	biológia, kémia, testnevelés
Szilágyiné Végh Ágota	napközis nevelő

Iskolánk előnye, hogy biztosítani tudja a helyben tanulás lehetőségét, jól képzett pedagógusok vezetésével. A kis létszámú osztályok lehetővé teszik a képességeknek megfelelő egyéni és kis csoportos foglalkozást. Az alsó tagozaton "nagy felmenő rendszerben" folyik a tanítás, az osztály tanító 1-4. osztályig tanítja a gyerekeket.

Első osztálytól kezdve heti 5 órában tanulnak a gyerekek német nyelvet és minden osztályban heti 1 órában számítástechnikát. Mindkét tantárgynak biztosítottak a személyi és tárgyi feltételei, informatika laborunk Internet hozzáféréssel működik.

A szülőkkel igényük szerint tartjuk a kapcsolatot, szervezeten fogadóórákon és szülői értekezleten. Tavasszal nyílt tanítási napon lehetőséget biztosítunk a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek az iskola nevelő-oktató munkájába.

A nagycsoportos óvodások részére iskolai előkészítő foglalkozásokat tartunk, a leendő első osztályos tanító vezetésével, márciusban, heti két alkalommal.

Iskolánkban a nevelési és oktatási célok megvalósítását, a tanítási órákon kívüli tevékenységekkel, a szabadidő hasznos eltöltésével is biztosítjuk:

- iskolai könyvtárunk CD, VHS kazetta és könyvállománya megközelíti a 2000 db-ot
- szervezeten látogatjuk a Petőfi Színház gyermekelőadásait
- lehetőséget biztosítunk a Habakuk Bábszínház színvonalas előadásainak bemutatására
- iskolai szakkörök heti rendszerességgel működnek (számítástechnika, sport, rajz, színjátszás, énekkar, német, angol)
- osztályaink részt vesznek ősszel és tavasszal erdei iskolai foglalkozásokon
- tanulmányi kirándulásaink tavasszal meghatározott programok alapján szerveződnek
- minden évben sítábort és országjáró nyári tábor szervezünk
- tanulmányi versenyeket, vetélkedőket matematika, magyar nyelv és irodalom, természetismeret, német nyelv, történelem, biológia, földrajz tantárgyakból rendezünk; eredményeink alapján megyei és országos versenyeken is részt vehetünk
- a "ZÖLD NAPOK" program keretében évi 8 alkalommal különböző foglalkozásokat tartunk. pl.: kerékpártúra, rajzpályázat, vízminőség-mérés, térkép készítés, akadálytúra, kirándulás Sarródra, a Fertő Hansági Nemzeti Parkba
- a Diákönkormányzat külön programtervet állított össze

Az utóbbi két évben tanulmányi versenyeken községünknek hírnevet szerző tanulóink névsora:

Csatári Tamara
Gál József
Haris Zsófia
Lázár István

Tompa Balázs
Haris Krisztina
Tautz Szilveszter
Csóka Anna

Gazdag Dávid
Gosztola Tamás
Kiss Adrienn

Kiváló sportolóink:

Csóka Anna
Csapó Flórián
Szilágyi Réka
Lázár István
Piros Varga Ferenc

Az iskola pedagógusai remélik, hogy a község lakosságának növekedésével a harkai iskola tanuló létszáma is gyarapodni fog.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

A 2002. október 04.-i alakuló ülés óta képviselő-testületünk 3 nyilvános és 2 zárt Képviselő-testületi ülést tartott.

2002. december 16.-án a polgármester „közmeghallgatás”-on számolt be a képviselő-testület 2002. évi tevékenységéről.

A Képviselő-testület jogszabályi változás miatt módosította a helyi adó rendeleteit:

1. 9/2002(XII.17.) Ök. rendelet az Önkormányzat illetékességi területén hatályos **gépjárműadó mértékéről**: Évi adótétele: a Gjt-ben meghatározott adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után 800.- Ft.
2. 10/2002(XII.17.) Ök. rendelet a **Helyi iparűzési adóról**: Az adó alapja az értékesített termék, ill. végzett szolgáltatás nettó árbevétele, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével és a közvetített szolgáltatások értékével. A mértéke 1 % , ideiglenes jelleggel végzett tevékenység esetén naptári naponként 1000.- Ft.
3. 13/2002(XII.17.) Ök. rendelet a **Magánszemélyek kommunális adójáról**: Lakás céljára szolgáló épület, épületrész, építési telek 4.000.- Ft/év, komfort nélküli lakások esetén 1.500.- Ft/év.
4. 14/2002(XII.17.) Ök. rendelet a **Vállalkozók kommunális adójáról**: 2.000.- Ft/fő/év a helyben foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományi létszáma alapján.

Rendeletet alkottunk a háziorvosi és fogorvosi körzet megállapításáról.

Módosultak a kötelező közszolgáltatás díjtételei:

Lakossági szilárdhulladék díjtétele:

- 60 l-es kuka ürítése 84,66 Ft/ürítés+ÁFA
- 110 l-es kuka ürítése 119,62 Ft/ürítés+ÁFA
- 120 l-es kuka ürítése 130,63 Ft/ürítés+ÁFA
- 240 l-es kuka ürítése 261,26 Ft/ürítés+ÁFA

Kéményseprőipari közszolgáltatás díjtétele:

- egyedi kémény 426,- Ft/db/év
- központi kémény
  - 64 x 64 cm átmérő alatt 696,- Ft/db/év
  - 64 x 64 cm átmérő felett 872,- Ft/db/év
- gyűjtő kémény 318,- Ft/szint/év
- tartalék kémény 318,- Ft/db/év
- kéményvizsgálat 3.114,- Ft/db

Víz- és csatorna szolgáltatás díja:

- A közüzemi ivóvíz szolgáltatás legmagasabb díja: 149,60 Ft/m³+ÁFA
- A csatorna használat legmagasabb díja: 160,30 Ft/m³+ÁFA
- kedvezményes díj:
  - lakossági és intézményi fogyasztók részére 151,70 Ft/m³+ÁFA

Megállapítottuk a közműfejlesztési hozzájárulás egységárát:

Ivóvíz szolgáltatásra 118.000.- Ft/m³/nap+ÁFA

Csatorna szolgáltatásra 158.000.- Ft/m³/nap +ÁFA

Képviselő-testület

SZABÓ KÁROLY: HAJRÁ HARKA!

- fejezetek az 55 éves egyesület életéből -

1. rész: Kísért a múlt?

Apáink, nagyapáink által 1948-ban alapított Harkai Sport Egyesület (akkor Magyarfalva néven) múltjáról, jelenéről több fejezetben fogok beszámolni önöknek e lap hasábjain. Egy régi kopott fénykép tanúsága szerint elődeink már 1946-tól hódoltak ennek a népszerű sportágnak, ám akkor még nem bajnoki rendszerben játszottak. A magának zöld-fehér színt választó labdarúgócsapat a több mint öt évtized alatt hullámzó teljesítményt nyújtva, megtalálható volt a Megyei III. osztályú bajnokság tabellájának alsó és felső házában egyaránt, igaz ez utóbbi volt inkább jellemző rá.

Innen mindössze csak háromszor sikerült feljutni rövid időre a hón áhított Megyei II. osztályba, habár a csoport első helyét jóval több alkalommal sikerült kibárelnünk. A kupaküzdelmekre is általában nevező egyesület több alkalommal kiemelkedő teljesítményt nyújtva, csak magasabb kategóriában játszó ellenféllel szemben maradt alul.

A Harkai SE jelenlegi elnöke Molnár Jenő, aki csak néhány bajnoki mérkőzést tudhat a háta mögött az egyesület első embereként. Terveiben, elképzeléseiben nem szerepel az utolsó és az utolsó előtti hely megszerzése, vagyis a kiesés. Legfontosabb a bajnokság márciusi kezdetéig a csapatot jól felkészítő, irányító edző kinevezése, néhány erősítésnek számító játékos igazolása, s persze az anyagi helyzet megteremtése. Elmondása szerint szponzorok, támogatók nélkül sajnos nem kapaszkodhat meg huzamosabb ideig a csapat a Megyei II. osztályban.

Óhatatlanul is eszembe jut a közelmúlt, ugyanis 1976-ban verekedte fel magát a gárda a Megyei II-be, de sajnos csak két évig tartott a nagy menetelés. Az első évben a negyedik hellyel büszkélkedhettek, a második évben azonban a kiesés sorsára jutottl a harkai 11, így 1978-ban kieséssel "ünnepelte" az egyesület fennállásának 30. évfordulóját. 25 évet kellett várni az újabb feltámadásra, míg 2001-ben újra a Megyei II-be verekedte fel magát az egyesület.

Kísért a múlt?

Az első évben a 2001-2002-es bajnokságban az előkelő 5. helyet birtokolta a tabellán, a második év közepén azonban a cseppet sem előkelő utolsó előtti, vagyis kieső helyen tanyázik a csapat.

Az idén, 2003-ban újabb bűvös szám a sportegyesület házatájáról: 55 éve lesz, hogy elindult a labda kifürkészhetetlen útjára a harkai pálya zöld gyepén.

Kísért a múlt.

Szerencsére nem vagyok babonás. Remélem sem a leendő edző, sem játékosai nem azok. Mielőtt még a pesszimizmus vádjával bélyegeznének meg, tisztában vagyok vele, hogy a tavaszi szezonban még minden helyrehozható, csak rajtunk múlik, a vezetőkön, a játékosokon és a nézőkön is. Az esély még megvan, hogy elmozduljunk az árnyékos kieső helyről. Az anyagiakat másodlagosnak tartom ebben a helyzetben; tény, hogy alkalmanként szerencsére is szükség van, de szív nélkül egyáltalán nem megy!

KALENDÁRIUM

- FEBRUÁR -

Elnevezése latin eredetű, februa = engesztelő ünnep. A néphagyomány februárt Böjtelő havának vagy Télutó havának is nevezi.

FEBRUÁR 2. GYERTYASZENTELŐ

A Kereszténység átvette az ókori rómaiaktól az ősi tűzkultuszra utaló szokásokat: a házakban eloltják a tüzet és mindenhol szentelt gyertyával világítanak. E naphoz fűződik a legszélesebb körben elterjedt időjóslás: a téli álmából ébredő medve kijön a barlangjából, ha napos időt talál, s meglátja a saját árnyékát, akkor visszabújik, mert még hosszú lesz a tél.

FEBRUÁR 3. Balázs napja

Szent Balázs a gyermekek és a diákok védőszentje, patrónusa, aki nemcsak tanította, hanem megvédte a betegségektől őket. Több évszázadra visszanyúló szokás a balázsjárás, a balázsolás.

FEBRUÁR 6. Dorottya napja

Kedvelt nap a farsangi mulatság tartására

FEBRUÁR 11. Elek napja

Kígyóúzó nap, a havasi pásztorok tavaszkezdő napja

FEBRUÁR 14. Bálint napja

A néphagyomány szerint a tyúkültetés napja, ekkor kezdtek párosodni, fészket rakni a verebek

FEBRUÁR 19. Zsuzsanna napja

A néphit úgy tartja, hogy elviszi a havat, ekkor kezd zöldellni a fű és megszólalnak a pacsirták

FEBRUÁR 24. Jégtörő Mátyás

Ahol Zsuzsanna nem vitte el a fagyot, Mátyás töri meg a tél uralmát, vagy ha jeget nem talál, akkor csinál

- FARSANG -

A farsang vízkereszttel kezdődik és hamvazó szerdáig tart, de különösen ünnepélyes az előtte való vasárnaptól kedd estig (húshagyó kedd) tartó időszak, a "farsang farka". A farsang a közelgő tavasz örömnépe, a tél és a tavasz küzdelmének szimbólikus megjelenítése (busójárás, kormozás, téltemetés). Hamvazószerda a farsang vége. Húsvét vasárnapig tartó böjtben húst és zsíros ételeket nem ettek, csak főtt tésztát, aszalt gyümölcsöt és savanyú levest. A böjt időszakában fújnak sokszor viharos, de tavaszt hozó böjti szelek.

KALENDÁRIUM, PROGRAMOK

- MÁRCIUS -

A hónap Marsról, a háború és a harc római istenéről kapta nevét. Az ókori Rómában március hónappal kezdődött az új év és februárral ért véget egészen Julius Caesar Kr. e. 45-ben bevezetett naptárreformjáig. Ezt követően január 1-e lett az év kezdő napja. A hagyomány ezt a hónapot Böjtmás havának vagy Tavaszelő hónap is nevezi. A régiek szerint a ház körül az első tennivaló március 1-én a bolhaseprés napja volt, mely - ismerve a múlt századi falusi viszonyokat - nem volt éppen elhanyagolható tevékenység, mint ahogy a március 4.-i patkányűző nap sem.

MÁRCIUS 8. Nemzetközi Nőnap

MÁRCIUS 12. Gergely napja

Amíg Szent Balázs februárban a diákság, addig Szent Gergely az iskolák pártfogója volt régen (Gergelyjárás)

MÁRCIUS 15. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 155. évfordulója
Ezen a napon (ami akkor szerdára esett) kezdődött el a forradalom Pest-en a márciusi ifjak vezetésével

MÁRCIUS 18., 19., 21. Sándor, József, Benedek napja

Ki ne ismerné ezt a mondókát: "Sándor, József, Benedek zsákban hozzák a meleget." A néphagyomány az első meleghezó napoknak tartja e jeles névnapokat. Ha azonban elmarad a meleg, bizony nem teszik zsebre amit kapnak rokonaiktól, ismerőseiktől e három név viselői. Régebben március 19-én hajtották ki először a marhákat a legelőre és ekkor engedték ki a méheket is. Március 21. a tavasz első napja, a napéjegyenlőség ideje, Szent Benedek napja. Róla nevezték el a több mint ezer éves pannonhalmi Benedek-rendi apátságot és kolostort.

MÁRCIUS 25. Gyümölcsoltó boldogasszony napja

Elnevezése Jézus fogantatására utal. Ekkor kell elkezdni a gyümölcsfák oltását, a palántaültetést, a fatisztogatást. A jó idő ekkorra már hazahajtja a vándormadarak első hírnökeit. Ebben a hónapban a "tavaszi szél vizet áraszt". 1838. március 13. és 18. között Pest-Budát akkora árvíz öntötte el, melyet sem előtte, sem utána nem tapasztaltak. (Wesselényi az árvizi hajós).

- PROGRAM -

MÁRCIUS 14.: iskolai ünnepség 17.00 órakor a Kultúrotthonban.

MÁRCIUS 15.: délelőtt 11.00 órakor megemlékezés a kopjafánál az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 155. évfordulója alkalmából

(Sz.K.)

VERS

Szabó Károly:

Farsangi bál

Sercegve dagad, sül a fánk
öreganyám lábosában.
Ha elkészül zsebre vágjuk
s megesszük a maszka-bálban.

Farsang Frici jó barátom,
ma Cyranonak öltözött,
s alig fér el nagy orrával
a sok álarc-ember között.

Püföli a szegény dobot
a zenekar fő-mestere,
nehogy reá ismerjenek
hátul van mind a két keze.

Vidám harmonikaszóval
hullámszik ám a víg tömeg.
János Vitéz Iluskának
egy darab fánkkal integet.

Kifli-maszkot ölt magára
a hold, és mit lát? ...irgalom!
Bősz Drakula Hófehérrel
Rock and rollt jár az udvaron.

Járnák ezek Szent Ivánig,
ha lenne fánk, meg zeneszó,
de elsöprik a böjti szelek -
ám így is szép volt, így is jó.

Epilógus:

Főtt tésztát főz öreganyám
az eljövendő napokon.
Álarcodból szerdán kibújj,
ne hagyj véletlen magadon!